

Аннотація

Статья посвящена анализу существующего опыта применения градостроительных и архитектурно-планировочных решений повышения энергоэффективности жилой застройки в целом и отдельных жилых домов за рубежом и в Украине при возведении нового жилья и при реконструкции, выявлению основных приемов повышения энергоэффективности на разных уровнях проектирования.

Ключевые слова: архитектура, энергоэффективность, жилая среда, реконструкція.

Annotation

This article analyzes the existing experience of using mistobudivelnih architectural and planning solutions energy efficiency residential development as a whole and individual residential houses abroad and in Ukraine during the construction of new housing and in the reconstruction, identify major energy efficiency techniques at various levels of design.

Key words: architecture, energyefficiency, dwelling buildings, reconstruction.

УДК 725.(85+742):54/728.48:54

Г.І. Дорохіна

*кандидат архітектури, доцент кафедри теорії архітектури
Київського національного університету будівництва і архітектури*

ПРОТОТИПУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.

ЧАСТИНА 3.

ПІДБІР ПРОТОТИПУ-РІШЕННЯ

Анотація: В статті розглянуто механізм підбору необхідного прототипу-рішення за класифікацією фізкультурно-оздоровчих закладів, пристосованих для використання інвалідами.

Ключові слова: інваліди, фізкультурно-оздоровчі заклади, прототип, класифікація.

Процес проектування фізкультурно-оздоровчих закладів, пристосованих для використання інвалідами, можливо вдосконалити та прискорити за допомогою використання класифікації за прототипами, представленої в попередніх дослідженнях [1, 4, 5]. Розглянемо механізм підбору відповідного існуючому середовищу прототипа-рішення.

За для застосування прототипів в проектуванні об'єкта, що є частиною ієрархічної системи нами прийнята модель об'єктно-орієнтованого проектування Крістофера Александера. Вона полягає у першочерговому зосередженні уваги на концептуальному рівні та поступовому наближенні від загального до часткового [6].

Проектування нового фізкультурно-оздоровчого об'єкту, що є частиною ієрархічної структури зводиться до почергового вирішення завдань:

- регіональних: визначення розміру населеного пункту та його місця в структурі розселення [1, 3];
- містобудівних: визначення рівня доступності об'єкту в межах мережі фізкультурно-оздоровчих закладів, пристосованих для людей з обмеженими фізичними можливостями;
- середовищних: визначення кліматичного р-ну будівництва, рельєфу, під'їздів та підходів до споруди, та й загалом необхідності в будівництві подібного закладу (перевірка наявності подібних закладів поблизу нового будівництва);
- соціально-наглядових: визначення за допомогою засобів анкетного опитування жителів району будівництва необхідного переліку основних та супутніх послуг, класу споруди за комфортністю [1, 2] тощо;
- конструктивних: поверховості, конструктивної системи та засобів вертикальних комунікацій, шляхів подолання оточуючого безбар'єрного середовища, тощо.
- функціонально-планувальних: розробки функціональної системи приміщень та зв'язків між ними.

Реконструкція об'єкту передбачає попереднє визначення місця об'єкту в структурі мережі та вирішення середовищних та соціально-наглядових завдань за для підвищення якості функціонування об'єкту. Обов'язково відбувається підбір варіантів, щодо повного (бажано) або часткового пристосування об'єктів під потреби інвалідів. Після детального аналізу конкретної середовищної ситуації, згідно вирішеним завданням, можливо підібрати за класифікацією, що містить прототипи-рішення [1, 5], відповідний, найбільш близький конкретному місцю та завданню. При цьому необхідно забезпечити обов'язкове виконання ряду вимог. Зокрема:

- доступ для людей з обмеженими фізичними можливостями до всіх частин будівлі;
- під'їзд на автотранспорті до всіх входів споруди;
- у разі необхідності, організацію входів на різних рівнях споруди;
- в разі значного перепаду рельєфу, використання мостів та естакад з можливістю безпосереднього під'їзду на автотранспорті під входи споруди;

- розділення людських та транспортних потоків а також функціональних потоків у межах споруди;
- евакуацію інвалідів зовнішніми критими пандусами;
- організацію вертикального зв'язку у споруді за допомогою пандусів та ліфтових вузлів розташованих на відстані 30 м.
- організацію сімейних роздягалень, душових та санітарних вузлів в межах всіх функціональних блоків споруди.

Як висновок можна зазначити, що з одного боку прототипування начебто підводить нас до певного переліку стереотипних рішень, але прототип – це не аналог і не проектне рішення. Це лише "основа-каркас для подальшої конкретної архітектурної реалізації", що допускає певну гнучкість в окреслених межах [7]. При цьому прототип це не норматив, він не вимагає неухильного виконання. І це робить його тим більш привабливим для використання. На сьогоднішній день "установлені норми швидко застарівають, і їх роль з організуючою і керуючою перетворюється на гальмо подальшого міського розвитку" [7]. Процес виникнення норм схожий з принципом сполучених підсистем "еволюційної теорії статі", коли архітектурний об'єкт виступає оперативною системою, що постійно отримує з оточуючого середовища інформацію. Частина отриманих з інформації новацій гине (так звана елімінація новації), частина повторюється з об'єкту в об'єкт, але не набуває чинності норми (дискримінація новації). Через деякий час (так звану еволюційну дистанцію) частина цієї інформації переходячи до консервативної підсистеми (нормативної бази), кристалізується, набуваючи статусу норми. З часом кількість норм перетворює архітектурні об'єкти, що проектуються в жорсткі непластичні системи обмежень, що не здатні обмінюватись з середовищем інформацією – тобто не здатні пристосовуватись під обставини, що змінюються. У цьому випадку природа нормування – це та ж дисипативна структура, яка в певний момент перестає бути організуючою і набуває деструктивних наслідків для системи. Система обтяжена великою кількістю правил (нормативів), стає менш пластичною до зовнішніх впливів, що з часом може призвести до її загибелі.

На відміну від норм, прототип-рішення не заганяє нас у жорсткі рамки. Він дає можливість для архітектурної дискусії, але при будь-якому рішенні забезпечує дотримання інтересів споживача та зручність використання об'єкту. На думку автора проекти, що виконані на основі прототипів-рішень менш жорсткі ніж типові та більш ефективні ніж індивідуальні. Запропоновані прототипи-рішення об'єктів фізкультурно-оздоровчих закладів, пристосованих для людей з обмеженими фізичними можливостями, не мають глобального характеру. Це одиничний досвід, який передбачає «апробування» за принципом

“підходить-не підходить”, і за допомогою зворотного зв’язку з оточуючим середовищем та споживачем дозволяє прискорити процес проектування [7] ефективного рішення архітектурного об’єкту в тому числі фізкультурно-оздоровчих закладів для людей з обмеженими фізичними можливостями.

Список використаної літератури

1. Дорохіна Г. І. Архітектурно-планувальна організація фізкультурно-оздоровчих закладів для людей з обмеженими фізичними можливостями: дис. ...кандидата архітектури: 18.00.02 / Дорохіна Ганна Ігорівна. – К., 2013. – 244 с.
2. Дорохіна Г. І. Класифікація за рівнем комфортності споруд фізкультурно-оздоровчих закладів пристосованих для використання інвалідами. Її вплив при проектуванні мережі міста / Ганна Ігорівна Дорохіна // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2012. – Вип. 46. – С. 190 – 196.
3. Дорохіна Г. І. Принципова структурна модель мережі фізкультурно-оздоровчих закладів для людей з обмеженими фізичними можливостями / Ганна Ігорівна Дорохіна // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2010. – Вип. 36. – С. 121 – 126.
4. Дорохіна Г. І. Прототипування фізкультурно-оздоровчих закладів для людей з обмеженими фізичними можливостями. Частина 1. Виявлення необхідних прототипів / Ганна Ігорівна Дорохіна // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2014. – Вип. 35. – С. 314 – 319.
5. Дорохіна Г. І. Прототипування фізкультурно-оздоровчих закладів для людей з обмеженими фізичними можливостями. Частина 2. Класифікація за прототипами / Ганна Ігорівна Дорохіна // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2014. – Вип. 36. – С. 410 – 418.
6. Шаллоуей А. Шаблоны проектирования. Новый подход к объектно-ориентированному анализу и проектированию [Электронный ресурс] / Алан Шаллоуей, Джеймс Р. Тротт. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2002. – 288 с. – Режим доступа:
<http://www.williamspublishing.com/Books/5-8459-0301-7.html#ogl>
7. Iablonska G.D. Differentiation of the Functional and Planning Structure of Apartment Buildings in the Largest Cities / G.D. Iablonska, A. Sheshpari // Nauka i Studia. – Przemyśl, 2012. – с. 22 – 29. – Режим доступа к журналу:
http://www.ukrnauka.ru/2012-07-17-NIS/NIS_17-07-2012_11.pdf

Аннотация

В статье рассмотрен механизм подбора необходимого прототипа-решения по классификации физкультурно-оздоровительных учреждений, приспособленных для использования инвалидами.

Ключевые слова: инвалиды, физкультурно-оздоровительные учреждения, прототип, классификация.

Annotation

The article describes the mechanism of selection of the desired prototype solutions sports and recreation agencies, adapted for use by disabled people.

Keywords: people with disabilities, health and fitness facilities, prototype, classification.

УДК 712.253:725.8

О. С. Зубричев

*ст.викладач кафедри основ архітектури,
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

НЕОБХІДНІСТЬ І ФІЛОСОФІЯ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ АТРАКЦІОНІВ РОЗВАЖАЛЬНИХ ПАРКІВ

Анотація: у статті розглянуто процес розвитку атракціонів у розважальних парках. Здійснено огляд видів і основних типів атракціонів та їх допоміжних пристроїв.

Ключові слова: розважальні парки, атракціони, принцип, рекреація, аналіз, предметно-просторове середовище.

Постановка проблеми. В умовах глобальної фінансово-економічної кризи, котра нині найбільше вразила Україну, перетворення й оновлення потребує не тільки економічна, а і соціальна сфера. Змінилося ставлення людей до відпочинку як до бездіяльності. Це зумовлює настійну необхідність дослідження співвідношень між наявними ресурсами парків розваг і потребами в них, виявлення змін, що вносяться у споруди та пристрої для розваг.

Аналіз останніх досліджень. За останні десятиліття погляд на відпочинок докорінно змінився. Наразі відпочинок є істотною складовою сучасного життя. Питання розвитку сучасної теорії та практики формування